

Osobitné podmienky oprávnenosti výdavkov

v rámci výzvy s kódom OPKZP-PO4-SC421-2018-46

Cieľom tejto prílohy je definovať oprávnené/neoprávnené výdavky výzvy a uľahčiť orientáciu pri výbere správneho spôsobu určenia výšky oprávnených výdavkov. Z obsahového hľadiska je príloha rozdelená do nasledujúcich častí:

1. Rozsah výdavkov	1
1.1 Zoznam oprávnených výdavkov	1
1.2 Zoznam neoprávnených výdavkov	7
1.3 Percentuálne limity	9
1.4 Referenčné hodnoty pre vybrané výdavky projektu	10
1.5 Spôsoby určenia výšky oprávnených výdavkov v prípade zmiešaného využitia predmetu projektu	12
2. Podmienky oprávnenosti a spôsoby určenia výšky oprávnených výdavkov	17
2.1 Podmienky oprávnenosti a spôsob určenia výšky oprávnených výdavkov v rámci SŠP OEE	17
2.2 Podmienky oprávnenosti a spôsob určenia výšky oprávnených výdavkov v rámci SŠP VUKVET	19
2.3 Podmienky oprávnenosti a spôsob určenia výšky oprávnených výdavkov v rámci SŠP OZE	20
3. Vzorové príklady stanovenia oprávnených výdavkov.....	22
3.1 Príklady stanovenia OV v rámci SŠP OEE	22
3.2 Príklady stanovenia OV v rámci SŠP VUKVET	25
3.2 Príklad stanovenia OV v rámci SŠP OZE	28

1. Rozsah výdavkov

1.1 Zoznam oprávnených výdavkov

Za oprávnené výdavky sa považujú investičné výdavky vynaložené prijímateľom pomoci v súvislosti s realizáciou oprávneného projektu zameraného na nasledujúce opatrenia:

1. rekonštrukcia a modernizácia stavebných objektov v oblasti priemyslu a služieb na to nadväzujúcich za účelom zníženia ich energetickej náročnosti;
2. rekonštrukcia a modernizácia existujúcich energetických zariadení za účelom zvýšenia energetickej účinnosti a zníženia emisií skleníkových plynov;
3. rekonštrukcia a modernizácia systémov výroby a rozvodu stlačeného vzduchu;
4. zavádzanie systémov merania a riadenia, vrátane energetických a environmentálnych manažérskych systémov, najmä EMAS, v oblasti výroby a spotreby energie za účelom zníženia spotreby energie a emisií skleníkových plynov (zavádzanie energetických / environmentálnych manažérskych systémov alebo EMAS môže byť realizované iba v kombinácii s inými opatreniami);
5. výstavba, modernizácia a rekonštrukcia rozvodov energie, resp. rozvodov energetických médií;

6. modernizácia a rekonštrukcia systémov vonkajšieho osvetlenia priemyselných areálov, ale len spolu s inými opatreniami na zníženie spotreby elektriny v podniku;
7. iné opatrenia, ktoré prispievajú k znižovaniu spotreby primárnych energetických zdrojov (nevzťahujúce sa na opatrenia 1 až 6).

Oprávnenými výdavkami sú výlučne investičné výdavky na tie opatrenia, ktoré súvisia s dosiahnutím energetickej efektívnosti.

Základný rozsah oprávnených výdavkov a špecifické podmienky oprávnenosti výdavkov sú ustanovené v Nariadení (EÚ) č. 651/2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy a následne špecifikované v schémach štátnej pomoci uplatňovaných v rámci tejto výzvy, a to konkrétne v:

- Schéma štátnej pomoci na opatrenia energetickej efektívnosti v podnikoch (ďalej len „SŠP OEE“),
- Schéma štátnej pomoci na podporu využívania obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len „SŠP OZE“),
- Schéma štátnej pomoci na podporu vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla (ďalej len „SŠP VUKVET“).

Poskytovateľ overuje vecnú oprávnenosť výdavkov projektu na základe posúdenia, či žiadané výdavky projektu vecne spadajú do rozsahu oprávnených výdavkov určených v tomto zozname. Zoznam oprávnených výdavkov obsahuje uzavretý zoznam tried a skupín oprávnených výdavkov a v rámci nich najčastejšie sa vyskytujúce typy oprávnených výdavkov v rámci tejto výzvy v súlade s Číselníkom oprávnených výdavkov, ktorý tvorí súčasť Príručky k oprávnenosti výdavkov pre dopytovo orientované projekty OP KŽP, verzia 2.2 (ďalej len „Príručka k OV pre DOP“).

Upozornenie:

Všetky typy (a príklady) oprávnených výdavkov uvedené nižšie, musia mať priamu väzbu na realizáciu oprávnených typov aktivít definovaných vo výzve.

Oprávnené sú iba tie výdavky, ktoré sú **nevyhnutné** pre realizáciu a dosiahnutie cieľov projektu.

Zoznam oprávnených výdavkov pre opatrenie č. 1 v rámci SŠP OEE, SŠP OZE, SŠP VUKVET

Trieda 01 – Dlhodobý nehmotný majetok
Skupina 013 – Softvér
▪ nákup softvéru, nevyhnutného na riadne využívanie hmotného majetku nadobudnutého v súvislosti s realizáciou projektu, do výšky max. 10 % celkových oprávnených výdavkov (ďalej len „COV“) na projekt, ak nie je súčasťou zmluvy na uskutočnenie stavebných prác a ak je zakúpený samostatne, tzn. že nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia, vrátane výdavkov na nákup licencií súvisiacich s používaním tohto softvéru.
Trieda 02 – Dlhodobý hmotný majetok
Skupina 021 – Stavby
▪ stavebný dozor do výšky stanovených percentuálnych limitov¹ ▪ stavebné práce bezprostredne súvisiace s/so: - rekonštrukciou a modernizáciou² stavebných objektov v oblasti priemyslu a služieb na to nadväzujúcich za účelom zníženia ich energetickej náročnosti, resp. zlepšenia ich energetickej hospodárnosti;

¹ Limity pre tento oprávnený výdavok sú uvedené v Príručke k OV pre DOP.

² Rekonštrukciou sa rozumie najmä zásah do nehnuteľnosti, ktorý má za následok zmenu technických parametrov stavby. Modernizáciou sa rozumie rozšírenie vybavenosti alebo použiteľnosti stavby. V rámci tejto položky nie sú oprávnené výdavky, ktoré

- zariadením staveniska;
- montážou a demontážou lešenia;
- odvozom sutiny;
- drobnými stavebnými úpravami súvisiacimi s opatreniami energetickej efektívnosti (napr. dokončovacie práce);
- výdavkami na zlepšenie tepelno-technických vlastností stavebných konštrukcií;
- výdavkami na rekonštrukciu a modernizáciu vykurovacieho systému;
- výdavkami na rekonštrukciu a modernizáciu klimatizačného a vetracieho systému;
- výdavkami na rekonštrukciu a modernizáciu systému prípravy teplej vody;
- výdavkami vynaloženými na jeden bezbariérový vstup do stavby na úrovni komunikácie pre chodcov bez vyrovnávacích stupňov ako súčasť opatrení energetickej efektívnosti (platí pre vstup do budovy);
- výdavkami na rekonštrukciu a modernizáciu systémov osvetlenia v budove;
- inými výdavkami bezprostredne súvisiacimi s realizáciou opatrenia č. 1 prinášajúcimi úsporu primárnych energetických zdrojov;
- výdavkami na práce v súvislosti s realizáciou opatrení určených na zachovanie miest hniezdzenia, rozmnožovania alebo odpočinku chráneného živočícha, pokiaľ sú tieto miesta dotknuté činnosťou, ktorá je predmetom podpory, a to len v prípade potvrdenia výskytu chránených živočíchov a ich úkrytov v budove, ktoré vyplývajú z konania pri povoľovaní stavebných úprav a udržiavacích prác budov (najmä zateplovaní), t. j. zo stavebného povolenia (v zmysle § 3 ods. 4 zákona o ochrane prírody a krajiny³).

Skupina 022 – Samostatné hnuťelné veci a súbory hnuťelných vecí

- nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia, vrátane dodávky a montáže zariadení a prvého zaškolenia, ak súvisia so zvyšovaním energetickej účinnosti a nie sú obstarávané ako súčasť stavebných prác;
- modernizácia⁴ strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia, ak ich modernizácia súvisí so zvyšovaním energetickej účinnosti a nie je realizovaná ako súčasť stavebných prác.

Zoznam oprávnených výdavkov pre opatrenie č. 2 v rámci ŠŠP OEE, ŠŠP OZE, ŠŠP VUKVET

Trieda 01 – Dlhodobý nehmotný majetok

Skupina 013 – Softvér

- **nákup softvéru**, nevyhnutného na riadne využívanie hmotného majetku nadobudnutého v súvislosti s realizáciou projektu, do výšky max. 10 % COV na projekt, ak nie je súčasťou zmluvy na uskutočnenie stavebných prác a ak je zakúpený samostatne, tzn. že nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia, vrátane výdavkov na nákup licencií súvisiacich s používaním tohto softvéru.

Trieda 02 – Dlhodobý hmotný majetok

Skupina 021 – Stavby

- **stavebný dozor** do výšky stanovených percentuálnych limitov¹
- **stavebné práce bezprostredne súvisiace s:**
 - rekonštrukciou a modernizáciou existujúcich energetických zariadení za účelom zvýšenia energetickej

majú charakter opráv a bežnej údržby. Výdavky na technické zhodnotenie budov musia byť v účtovníctve vedené ako výdavky na dlhodobý hmotný majetok. Ide o obstarávaciu cenu technického zhodnotenia budov, ktorá sa vzťahuje na rekonštrukciu alebo modernizáciu budovy.

³ Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

⁴ Jedná sa o také zásahy, ktoré majú za následok kvalitatívnu zmenu (napr. upgrade) výkonnosti alebo technických parametrov, ako aj rozšírenie vybavenosti alebo použiteľnosti predmetných strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia. Nejedná sa o opravy a údržbu strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia v prípade ich fyzického opotrebovania či odstraňovania drobnejších závad, za účelom ich uvedenia do pôvodného alebo prevádzkyschopného stavu.

účinnosti a zníženia emisií skleníkových plynov; - výdavkami súvisiacimi s inštalovaním/osadením energetického zariadenia; - výdavkami na práce v súvislosti s realizáciou opatrení určených na zachovanie miest hniezdenia, rozmnožovania alebo odpočinku chráneného živočícha, pokiaľ sú tieto miesta dotknuté činnosťou, ktorá je predmetom podpory, a to len v prípade potvrdenia výskytu chránených živočíchov a ich úkrytov v budove, ktoré vyplývajú z konania pri povoľovaní stavebných úprav a udržiavacích prác budov, t. j. zo stavebného povolenia (v zmysle § 3 ods. 4 zákona o ochrane prírody a krajiny).
Skupina 022 – Samostatné hnuťelné veci a súbory hnuťelných vecí
▪ nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia vrátane dodávky a montáže zariadení a prvého zaškolenia, ak súvisia so zvyšovaním energetickej účinnosti a <u>nie sú</u> obstarávané ako súčasť stavebných prác; ▪ modernizácia⁴ strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia, ak ich modernizácia súvisí so zvyšovaním energetickej účinnosti a <u>nie je</u> realizovaná ako súčasť stavebných prác.

Zoznam oprávnených výdavkov pre opatrenie č. 3 v rámci SŠP OEE

Trieda 01 – Dlhodobý nehmotný majetok
Skupina 013 – Softvér
▪ nákup softvéru, nevyhnutného na riadne využívanie hmotného majetku nadobudnutého v súvislosti s realizáciou projektu, do výšky max. 10 % COV na projekt, ak nie je súčasťou zmluvy na uskutočnenie stavebných prác a ak je zakúpený samostatne, tzn. že nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia, vrátane výdavkov na nákup licencií súvisiacich s používaním tohto softvéru.
Trieda 02 – Dlhodobý hmotný majetok
Skupina 021 – Stavby
▪ stavebný dozor do výšky stanovených percentuálnych limitov¹ ▪ stavebné práce bezprostredne súvisiace s: - rekonštrukciou a modernizáciou systémov výroby a rozvodu stlačeného vzduchu za účelom zníženia energetickej náročnosti, resp. zlepšenia ich energetickej hospodárnosti; - výdavkami súvisiacimi s inštalovaním/osadením energetického zariadenia; - výdavkami vynaloženými na vybudovanie rozvodov stlačeného vzduchu, ak nie sú obstarávané samostatne; - výdavkami na práce v súvislosti s realizáciou opatrení určených na zachovanie miest hniezdenia, rozmnožovania alebo odpočinku chráneného živočícha, pokiaľ sú tieto miesta dotknuté činnosťou, ktorá je predmetom podpory, a to len v prípade potvrdenia výskytu chránených živočíchov a ich úkrytov v budove, ktoré vyplývajú z konania pri povoľovaní stavebných úprav a udržiavacích prác budov, t. j. zo stavebného povolenia (v zmysle § 3 ods. 4 zákona o ochrane prírody a krajiny³).
Skupina 022 – Samostatné hnuťelné veci a súbory hnuťelných vecí
▪ nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia vrátane dodávky a montáže zariadení a prvého zaškolenia, ak súvisia so zvyšovaním energetickej účinnosti a <u>nie sú</u> obstarávané ako súčasť stavebných prác; ▪ modernizácia⁴ strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia, ak ich modernizácia súvisí so zvyšovaním energetickej účinnosti a <u>nie je</u> realizovaná ako súčasť stavebných prác.

Zoznam oprávnených výdavkov pre opatrenie č. 4 v rámci SŠP OEE

Trieda 01 – Dlhodobý nehmotný majetok
--

Skupina 013 – Softvér
▪ nákup softvéru, nevyhnutného na riadne využívanie hmotného majetku nadobudnutého v súvislosti s realizáciou projektu, do výšky max. 10 % COV na projekt, ak nie je súčasťou zmluvy na uskutočnenie stavebných prác a ak je zakúpený samostatne, tzn. že nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia, vrátane výdavkov na nákup licencií súvisiacich s používaním tohto softvéru; ▪ nákup softvéru, nevyhnutného na riadne využívanie systémov energetického/environmentálneho manažérstva resp. EMAS, ak je zakúpený samostatne, tzn. že nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia, vrátane výdavkov na nákup licencií súvisiacich s používaním tohto softvéru.
Trieda 02 – Dlhodobý hmotný majetok
Skupina 021 – Stavby
▪ stavebný dozor do výšky stanovených percentuálnych limitov,¹ ▪ stavebné práce bezprostredne súvisiace s/so: - zavádzaním systémov merania a riadenia v oblasti výroby a spotreby energie za účelom zníženia spotreby energie a emisií skleníkových plynov; - výdavkami súvisiacimi s inštalovaním/osadením systémov merania a riadenia; - výdavkami na práce v súvislosti s realizáciou opatrení určených na zachovanie miest hniezdenia, rozmnožovania alebo odpočinku chráneného živočícha, pokiaľ sú tieto miesta dotknuté činnosťou, ktorá je predmetom podpory, a to len v prípade potvrdenia výskytu chránených živočíchov a ich úkrytov v budove, ktoré vyplývajú z konania pri povoľovaní stavebných úprav a udržiavacích prác budov, t. j. zo stavebného povolenia (v zmysle § 3 ods. 4 zákona o ochrane prírody a krajiny³).
Skupina 022 – Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí
▪ nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia vrátane dodávky a montáže zariadení a prvého zaškolenia, ak súvisia so zavádzaním systémov merania a riadenia v oblasti výroby a spotreby energie za účelom zníženia spotreby energie a emisií skleníkových plynov a <u>nie sú</u> obstarávané ako súčasť stavebných prác; ▪ modernizácia⁴ strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia, ak ich modernizácia súvisí so zvyšovaním energetickej účinnosti a <u>nie je</u> realizovaná ako súčasť stavebných prác.
Trieda 51 – Služby
Skupina 518 – Ostatné služby
▪ komplexné služby⁵ pri zavádzaní certifikovaného systému energetického manažérstva (ISO 50001), environmentálneho manažérstva (ISO 14000 alebo EMAS) vrátane prvej certifikácie.

Zoznam oprávnených výdavkov pre opatrenie č. 5 v rámci SŠP OEE

Trieda 01 – Dlhodobý nehmotný majetok
Skupina 013 – Softvér
▪ nákup softvéru, nevyhnutného na riadne využívanie hmotného majetku nadobudnutého v súvislosti s realizáciou projektu, do výšky max. 10 % COV na projekt, ak nie je súčasťou zmluvy na uskutočnenie stavebných prác a ak je zakúpený samostatne, tzn. že nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia, vrátane výdavkov na nákup licencií súvisiacich s používaním tohto softvéru.
Trieda 02 – Dlhodobý hmotný majetok
Skupina 021 – Stavby

⁵ Komplexnými službami rozumieme napr. činnosti definované v Prílohe č. 1 k zákonu č. 468/2002 Z. z. o systéme environmentálne orientovaného riadenia a auditu v znení neskorších predpisov.

- **stavebný dozor** do výšky stanovených percentuálnych limitov¹
- **stavebné práce bezprostredne súvisiace s:**
 - výstavbou, modernizáciou a rekonštrukciou rozvodov energie, resp. rozvodov energetických médií za účelom zníženia energetickej náročnosti, resp. zlepšenia ich energetickej hospodárnosti;
 - výdavkami na inštaláciu systémov merania a riadenia (ak nie sú obstarávané samostatne);
 - výdavkami na práce v súvislosti s realizáciou opatrení určených na zachovanie miest hniezdenia, rozmnožovania alebo odpočinku chráneného živočícha, pokiaľ sú tieto miesta dotknuté činnosťou, ktorá je predmetom podpory, a to len v prípade potvrdenia výskytu chránených živočíchov a ich úkrytov v budove, ktoré vyplývajú z konania pri povoľovaní stavebných úprav a udržiavacích prác budov, t. j. zo stavebného povolenia (v zmysle § 3 ods. 4 zákona o ochrane prírody a krajiny³).

Skupina 022 – Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí

- nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia vrátane dodávky a montáže zariadení a prvého zaškolenia, ak súvisia s výstavbou, modernizáciou a rekonštrukciou rozvodov energie, resp. rozvodov energetických médií a nie sú obstarávané ako súčasť stavebných prác;
- modernizácia⁴ strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia, ak ich modernizácia súvisí s výstavbou, modernizáciou a rekonštrukciou rozvodov energie, resp. rozvodov energetických médií a nie je realizovaná ako súčasť stavebných prác.

Zoznam oprávnených výdavkov pre opatrenie č. 6 v rámci SŠP OEE

Trieda 01 – Dlhodobý nehmotný majetok

Skupina 013 – Softvér

- **nákup softvéru**, nevyhnutného na riadne využívanie hmotného majetku nadobudnutého v súvislosti s realizáciou projektu, do výšky max. 10 % COV na projekt, ak nie je súčasťou zmluvy na uskutočnenie stavebných prác a ak je zakúpený samostatne, tzn. že nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia, vrátane výdavkov na nákup licencií súvisiacich s používaním tohto softvéru.

Trieda 02 – Dlhodobý hmotný majetok

Skupina 021 – Stavby

- **stavebný dozor** do výšky stanovených percentuálnych limitov¹
- **stavebné práce bezprostredne súvisiace s:**
 - modernizáciou a rekonštrukciou systémov vonkajšieho osvetlenia priemyselných areálov za účelom zníženia energetickej náročnosti,
 - výdavkami súvisiacimi s inštalovaním/osadením osvetlenia;
 - výdavkami súvisiacimi s inštaláciou systémov riadenia.
 - výdavkami na práce v súvislosti s realizáciou opatrení určených na zachovanie miest hniezdenia, rozmnožovania alebo odpočinku chráneného živočícha, pokiaľ sú tieto miesta dotknuté činnosťou, ktorá je predmetom podpory, a to len v prípade potvrdenia výskytu chránených živočíchov a ich úkrytov v budove, ktoré vyplývajú z konania pri povoľovaní stavebných úprav a udržiavacích prác budov, t. j. zo stavebného povolenia (v zmysle § 3 ods. 4 zákona o ochrane prírody a krajiny³).

Skupina 022 – Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí

- nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia vrátane dodávky a montáže zariadení a prvého zaškolenia, ak súvisia s modernizáciou a rekonštrukciou systémov vonkajšieho osvetlenia priemyselných areálov a nie sú obstarávané ako súčasť stavebných prác;
- modernizácia⁴ strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia, ak ich modernizácia súvisí s modernizáciou a rekonštrukciou systémov vonkajšieho osvetlenia priemyselných areálov a nie je realizovaná ako súčasť

stavebných prác.

Zoznam oprávnených výdavkov pre opatrenie č. 7 v rámci SŠP OEE

Trieda 01 – Dlhodobý nehmotný majetok
Skupina 013 – Softvér
▪ nákup softvéru, nevyhnutného na riadne využívanie hmotného majetku nadobudnutého v súvislosti s realizáciou projektu, do výšky max. 10 % COV na projekt, ak nie je súčasťou zmluvy na uskutočnenie stavebných prác a ak je zakúpený samostatne, tzn. že nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia, vrátane výdavkov na nákup licencií súvisiacich s používaním tohto softvéru.
Trieda 02 – Dlhodobý hmotný majetok
Skupina 021 – Stavby
▪ stavebný dozor do výšky stanovených percentuálnych limitov¹ ▪ stavebné práce bezprostredne súvisiace s: - realizáciou opatrení prispievajúcich k znižovaniu spotreby primárnych energetických zdrojov, ktoré nemožno zaradiť pod opatrenia č. 1 až 6; - výdavkami súvisiacimi s inštalovaním/osadením zariadení prispievajúcich k znižovaniu spotreby primárnych energetických zdrojov, ktoré nemožno zaradiť pod opatrenia č. 1 až 6; - výdavkami na práce v súvislosti s realizáciou opatrení určených na zachovanie miest hniezdenia, rozmnožovania alebo odpočinku chráneného živočícha, pokiaľ sú tieto miesta dotknuté činnosťou, ktorá je predmetom podpory, a to len v prípade potvrdenia výskytu chránených živočíchov a ich úkrytov v budove, ktoré vyplývajú z konania pri povoľovaní stavebných úprav a udržiavacích prác budov, t. j. zo stavebného povolenia (v zmysle § 3 ods. 4 zákona o ochrane prírody a krajiny³).
Skupina 022 – Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí
▪ nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia vrátane dodávky a montáže zariadení a prvého zaškolenia, ak súvisia s realizáciou opatrení prispievajúcich k znižovaniu spotreby primárnych energetických zdrojov, ktoré nemožno zaradiť pod opatrenia č. 1 až 6 a <u>nie sú</u> obstarávané ako súčasť stavebných prác; ▪ modernizácia⁴ strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia, ak ich modernizácia súvisí s realizáciou opatrení prispievajúcich k znižovaniu spotreby primárnych energetických zdrojov, ktoré nemožno zaradiť pod opatrenia č. 1 až 6 a <u>nie je</u> realizovaná ako súčasť stavebných prác.

V prípade identifikácie neoprávnených výdavkov projektu z dôvodu vecnej neoprávnenosti, neúčelnosti alebo nevhodnosti poskytovateľ v procese konania o žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (ďalej len „ŽoNFP“) (odborného hodnotenia) zníži výšku žiadaných COV projektu o identifikované neoprávnené výdavky, ktoré nebudú z OP KŽP financované.

V prípade, ak poskytovateľ identifikuje **viac ako 25 %** finančnej hodnoty žiadateľom požadovaných COV projektu ako **vecne neoprávnených a/alebo neúčelných**, poskytovateľ vydá rozhodnutie o neschválení ŽoNFP.

1.2 Zoznam neoprávnených výdavkov

Neoprávnené výdavky pre dopytovo orientované projekty **sú uvedené v kapitole 7 Príručky k OV pre DOP**. Niektoré z týchto výdavkov ako aj **výdavky špecificky neoprávnené pre predmetnú výzvu sú uvedené nižšie:**

- výdavky, ktoré nesúvisia so znížením energetickej náročnosti podnikov (s výnimkou bezbariérového prístupu⁶ pri realizácii opatrenia č. 1 definovaného vo výzve);
- výdavky, ktoré priamo nesúvisia so znížením energetickej náročnosti budov, s opatreniami energetickej efektívnosti a s energetickou efektívnosťou technických zariadení budov;
- výdavky, ktoré sú definované ako neoprávnené v príslušných schémach štátnej pomoci uplatňovaných v rámci výzvy;
- výdavky, ktoré vznikli mimo termínu realizácie projektu, t. j. pred začiatkom realizácie projektu alebo po ukončení realizácie projektu;
- výdavky na nákup a nájom nehnuteľností (pozemkov a stavieb);
- výdavky vynaložené na výstavbu novej budovy, resp. nadstavbu a prístavbu existujúcej budovy;
- výdavky vynaložené na rekonštrukciu vnútorných priestorov budov, ktoré nesúvisia so znížením energetickej náročnosti podnikov;
- výdavky na odborný autorský dohľad a technický dozor;
- prípravná a projektová dokumentácia;
- nastavenie prevádzkového režimu budovy;
- rezerva na nepredvídané výdavky súvisiace so stavebnými prácami;
- vypracovanie prevádzkových a manipulačných poriadkov (manuálov) súvisiacich ako aj nesúvisiacich s výstavbou;
- výdavky na biologickú rekultiváciu;⁷
- výdavky na nákup a nájom dopravných prostriedkov a dopravných zariadení;
- osobné/mzdové výdavky za prácu vykonanú vo vlastnej réžii (t. j. internými kapacitami) prijímateľa (napr. orezanie stromov a kríkov nachádzajúcich sa v bezprostrednom okolí stavby, maľby vrátane ošetrovania prvkov na fasáde napr. mreží, okapové chodníky, zemné práce) súvisiacu s realizáciou hlavnej aktivity projektu;
- výdavky na riadenie projektu (interné/externé);⁸
- príprava žiadosti o poskytnutie NFP;
- výdavky spojené so zabezpečením verejného obstarávania tovarov, služieb a prác bezprostredne súvisiacich s projektom (bez ohľadu na to, či bolo VO zabezpečené žiadateľom/prijímateľom, alebo dodávateľsky);
- výdavky súvisiace s poskytovaním energetickej služby;
- výdavky na energetický audit;
- výdavky na energetický audit overenia reálne dosiahnutých úspor energie;
- prevádzkové (režijné) výdavky;
- výdavky na dočasný (veľkoplošný) pútač a stálu tabuľu alebo plagát⁹;

⁶ Bezbariérovým prístupom sa pre účely tejto výzvy rozumie jeden bezbariérový vstup do stavby na úrovni komunikácie pre chodcov bez vyrovnávacích stupňov v rámci jednej ŽoNFP, ktorý spĺňa stavebno-technické požiadavky v zmysle platných predpisov.

⁷ Podľa § 35 ods. 2 písm. d) Postupov účtovania pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva na účte 042 - Obstarávanie DHM sa neúčtujú a súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku nie sú náklady na biologickú rekultiváciu, za ktoré sa považujú dodatočné biologické vklady do pôdy ako napr. sejba tráv, prihnojovanie, výsadba kvetín, okrasných stromov a kríkov a pod.

⁸ Uvedené nezabavuje prijímateľa povinnosti zabezpečiť riadenie projektu, ktoré zahŕňa: finančné riadenie projektu, monitorovanie projektu (sledovanie čiastkových a celkových výsledkov projektu), činnosti súvisiace s administráciou zmien v projekte, resp. v zmluve o poskytnutí NFP, činnosti súvisiace so zabezpečením pre projekt relevantných nástrojov v oblasti informovania a komunikácie, činnosti podporného charakteru súvisiace s realizáciou verejných obstarávaní pre účely projektu a pod.

- hotovostné platby zahŕňajúce výdavky na nákup dlhodobého hmotného a nehmotného majetku;
- nákup prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení, techniky a náradia, ktoré nesplňajú kritériá nákupu dlhodobého hmotného majetku z kapitálových výdavkov;
- výdavky na náhradu existujúcich výrobných strojov, prístrojov a technológií za nové energeticky efektívnejšie (ani v prípade, že bude navrhovaná v energetickom audite v balíku s ostatnými opatreniami);
- výdavky súvisiace s údržbou a výmenou malých častí a komponentov existujúceho zariadenia, ktoré sú bežne vykonávané počas životnosti zariadenia;
- nákup nehmotného majetku (napr. softvér), ktorého ocenenie sa rovná sume 2 400 EUR alebo je nižšie, s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok, ktorý podľa rozhodnutia účtovnej jednotky (t. j. žiadateľa/prijímateľa) nebol zaradený do triedy 01 - Dlhodobý nehmotný majetok;
- nájom prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení, techniky a náradia;
- nákup alebo nájom materiálu (napr. kancelársky, spotrebný materiál a pod.);
- spotreba energie a ostatných neskladovateľných dodávok;
- cestovné náhrady;
- správne poplatky¹⁰, miestne poplatky a pod.;
- výdavky na marketing;
- vratná daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“);
- leasing.

1.3 Percentuálne limity

Všeobecne platné zásady a podmienky pre uplatňovanie percentuálnych limitov pre vybrané skupiny výdavkov/výdavky sú uvedené v *Príručke k OV pre DOP*.

V rámci výzvy sú stanovené nasledujúce percentuálne limity, a to nad rámec tých, ktoré sú uvedené v *Príručke k OV pre DOP*:

Názov výdavku	Percentuálny limit	Poznámka
Zavádzanie systémov energetického/ environmentálneho manažérstva alebo EMAS	20 % z COV projektu	Táto časť opatrenia č. 4 môže byť realizovaná iba v kombinácii s inými opatreniami.
Modernizácia a rekonštrukcia systémov vonkajšieho osvetlenia priemyselných areálov	30 % z COV projektu	Opatrenie č. 6 môže byť realizované len spolu s inými opatreniami na zníženie spotreby elektriny v podniku.

⁹ Uvedené nezabavuje prijímateľa povinnosti zabezpečiť pre projekt relevantné informačné nástroje, ktoré súvisia s informovaním verejnosti o podpore, ktorú projekt získal z európskych štrukturálnych a investičných fondov a štátneho rozpočtu SR na jeho spolufinancovanie. Jednotlivé nástroje pre informovanie a komunikáciu (vrátane technických parametrov a minimálnych požiadaviek) sú bližšie špecifikované v platnej verzii [Manuálu pre informovanie a komunikáciu pre OP KŽP](#).

¹⁰ Podľa zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

Nákup softvéru	10 % z COV projektu	Ak nie je súčasťou zmluvy na uskutočnenie stavebných prác a ak je kúpený samostatne, tzn. že nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia.
----------------	---------------------	--

1.4 Referenčné hodnoty pre vybrané výdavky projektu

Všeobecne platné zásady a podmienky pre uplatňovanie referenčných hodnôt pre vybrané výdavky projektu, ako jedného z nástrojov na overenie hospodárnosti a efektívnosti výdavkov ŽoNFP/projektu, sú uvedené v kapitole 8.1. *Príručky k OV pre DOP*. Referenčné hodnoty pre vybrané výdavky projektu predstavujú prostriedky, resp. opatrenia, ktoré pomáhajú získať primerané uistenie o tom, že výdavky na realizované projekty (resp. výdavky uvádzané v ŽoNFP) sú vynaložené hospodárne.

Referenčné hodnoty pre opatrenie č. 1 písm. a)

Rekonštrukcia a modernizácia stavebných objektov v oblasti priemyslu a služieb na to nadväzujúcich za účelom zníženia ich energetickej náročnosti - Zlepšovanie tepelno-technických vlastností stavebných konštrukcií

Referenčné hodnoty pre vybrané výdavky projektu boli vypočítané na základe analýzy historických údajov ako priemerné hodnoty.

Tabuľka č.1

Predmet projektu	Referenčné hodnoty pre vybrané výdavky projektu	Výstup projektu
Zateplenie obvodového plášt'a	85 EUR/m ²	Zateplenie plochy obvodového plášt'a
Zateplenie strešného plášt'a	70 EUR/m ²	Zateplenie plochy strešného plášt'a
Výmena otvorových konštrukcií	350 EUR/m ²	Výmena vonkajšej otvorovej konštrukcie

Na **zateplenie obvodového plášt'a** bola referenčná hodnota pre vybrané výdavky stanovená na základe vzorky, v ktorej boli zahrnuté najmä tieto typy výdavkov:

- vonkajší podklad stien, podkladový náter, penetračný základ vrátane prác s tým súvisiacich,
- zatepľovací systém EPS s hrúbkou izolácie 120 až 160 mm, so strednou hodnotou 150 mm alebo kontaktný zatepľovací systém minerálne riešenie 120 až 160 mm, so strednou hodnotou 150 mm vrátane montáže a ďalšími pridruženými nákladmi,
- vonkajšia omietka stien hr. 2 mm vrátane prác,
- profil soklový pre hrúbku izolantu 15 mm vrátane prác,
- montáž, prenájom a demontáž lešenia,
- presuny hmôt.

Na **zateplenie strešného plášt'a** bola referenčná hodnota pre vybrané výdavky stanovená na základe vzorky, v ktorej boli zahrnuté najmä tieto typy výdavkov:

- hydroizolačný náter – tekutá lepenka vrátane dodávky,
- pás asfaltový,

- izolácia z expandovaného polystyrénu EPS a minerálna vlna, so strednou hodnotou hrúbky izolácie 300 mm vrátane montáže,
- polozenie geotextílie a geotextília,
- hydroizolačná fólia,
- parozábrana vrátane zhotovenia parozábrany,
- presun hmôt.

Na výmenu otvorových konštrukcií bola referenčná hodnota pre vybrané výdavky stanovená na základe vzorky, v ktorej boli zahrnuté najmä tieto typy výdavkov:

- búracie práce, odvoz a doprava sutiny, poplatok za uloženie sutiny,
- vyvesenie okien a vchodových dverí,
- demontáže parapetov,
- ostenie okien a vchodových dverí,
- plastové/hliníkové okná - izolačné trojsklo so stredným koeficientom súčiniteľa prechodu tepla pre rám 1,2 W/(m².K) a pre zasklenie 0,6 W/(m².K),
- parapetné dosky,
- omietky v oblasti výmeny otvorových konštrukcií,
- presun hmôt.

V prípade prekročenia stanovených referenčných hodnôt sa posúdi, či toto prekročenie zodpovedá navrhnutému riešeniu v projektovej dokumentácii a súvisí s prácami vynútenými nad rámec prác zahrnutých v referenčných hodnotách. Výdavky nad referenčnú hodnotu budú akceptovateľné ako oprávnené iba v odôvodnených a objektívnych prípadoch vyplývajúcich z charakteru budovy (napr. pamiatkovo chránený objekt), faktoru tvaru budovy, stavebno-technických špecifik, použitých konštrukčných materiálov, vynútených stavebných úprav alebo iných špecifik, ktoré žiadateľ opíše v zdôvodnení prekročenia referenčných hodnôt a to maximálne do výšky 20 % stanovenej referenčnej hodnoty.

Žiadateľ v zdôvodnení uvedie výdavky, ktoré najvýznamnejšie vplývajú na prekročenie stanovenej referenčnej hodnoty a zdôvodní nevyhnutnosť ich vzniku. V prípade, že zdôvodnenie prekročenia stanovenej referenčnej hodnoty nebude dostatočné alebo akceptované zo strany odborného hodnotiteľa ako odôvodniteľné, žiadané výdavky budú krátené na výšku stanovených referenčných hodnôt.

Upozornenia:

- žiadateľ je povinný uvádzať do jednotlivých skupín referenčných hodnôt (zateplenie obvodového plášťa, zateplenie strešného plášťa a výmena otvorových konštrukcií) všetky výdavky, ktoré priamo súvisia s danou referenčnou hodnotou a sú explicitne obsiahnuté vo vyššie uvedenom zozname výdavkov vstupujúcich do výpočtu výšky jednotlivých referenčných hodnôt;
- žiadateľ je zároveň povinný uvádzať cieľovú hodnotu plochy v rámci referenčných hodnôt v súlade s projektovou dokumentáciou. V tejto súvislosti dôrazne odporúčame žiadateľom, aby bola cieľová hodnota plochy v rámci referenčných hodnôt explicitne uvedená v projektovej dokumentácii;
- pri výpočte referenčnej hodnoty pre vybrané výdavky projektu je potrebné vychádzať z celkových oprávnených výdavkov na hlavné aktivity projektu znížené o výdavky na stavebný dozor a DPH;
- pri posudzovaní referenčnej hodnoty pre vybrané výdavky projektu sa berie do úvahy výška výdavkov na hlavné aktivity projektu po ich prípadnom znížení:
 - vo väzbe na plánované úspory energie na vykurovanie,
 - v procese konania o ŽoNFP (odborného hodnotenia) z dôvodu identifikácie vecne neoprávnených, neúčelných alebo nehospodárnych výdavkov;
- prekročenie referenčnej hodnoty pre vybrané výdavky projektu bez relevantného a overiteľného

odôvodnenia bude vyhodnotené ako splnenie vylučujúceho hodnotiaceho kritéria 4.2 Hospodárnosť a efektívnosť výdavkov projektu s tým, že uvedené nepovedie k zamietnutiu ŽoNFP, ale iba k zníženiu relevantne nepodloženej časti nárokovanej výšky predmetných výdavkov;

- jednotlivé výdavky vstupujúce do výpočtu referenčnej hodnoty pre vybrané výdavky projektu musia byť v súlade s údajmi uvedenými v ŽoNFP a jej prílohách.

1.5 Spôsoby určenia výšky oprávnených výdavkov v prípade zmiešaného využitia predmetu projektu

Oprávnenými výdavkami sú výdavky na predmet projektu, ktorý je využívaný v celom rozsahu na výkon vlastnej podnikateľskej činnosti v oprávnených odvetviach podpory v rámci Sekcie C – Priemyselná výroba SK NACE Rev. 2. vrátane výkonu doplnkových činností, pri zachovaní podmienok oprávnenosti výdavkov v zmysle dokumentácie na ktorú výzva odkazuje.

Doplnkové činnosti sú činnosti, ktoré bezprostredne zabezpečujú, podieľajú sa alebo podporujú výkon činností v oprávnených odvetviach podpory v rámci Sekcie C – Priemyselná výroba SK NACE Rev. 2. A sú vykonávané priamo žiadateľom. Za doplnkové činnosti možno považovať činnosti administratívy, logistiky, údržby a v obmedzenom rozsahu aj stravovacie služby, vnútropodnikový predaj atď.

Výdavky na predmet projektu, ktorý je využívaný aj na výkon aktivít, ktoré nie sú zaradené do oprávneného odvetvia podpory v rámci Sekcie C – Priemyselná výroba SK NACE Rev., nie sú oprávnené a žiadateľ je povinný pomerne znížiť výšku oprávnených výdavkov na predmet projektu podľa rozsahu neoprávnených aktivít **a to počas celej doby realizácie projektu.**

Žiadateľ je povinný vyjadriť sa k existencii zmiešaného využitia predmetu projektu:

- **V rámci predloženej ŽoNFP**
 - v časti 7.2. Spôsob realizácie aktivít projektu Formuláru ŽoNFP a uviesť využitie predmetu projektu v oprávnených odvetviach podpory,
 - v hárku Rozpočet projektu Prílohy č. 10 ŽoNFP – Dokumentácia k oprávnenosti výdavkov,
- **Pri začatí realizácie** projektu v rámci prvej monitorovacej správy,
- **Pri ukončení realizácie** projektu pri záverečnej žiadosti o platbu v rámci záverečnej monitorovacej správy.

V prípade akejkoľvek zmeny rozsahu využitia predmetu projektu v čase od podania ŽoNFP do ukončenia realizácie projektu je žiadateľ/prijímateľ povinný bezodkladne o tejto skutočnosti informovať SO.

Upozorňujeme, že existencia zmiešaného využitia predmetu projektu bude predmetom kontroly na mieste zo strany SO. Poskytnutie nepravdivých informácií alebo neinformovanie SO o zmene rozsahu využitia predmetu projektu s ohľadom na zmiešané využitie predmetu projektu môže byť SO považované za porušenie podmienky poskytnutia príspevku č. 15 a viesť k uplatneniu sankčného mechanizmu resp. odstúpeniu od Zmluvy o poskytnutí NFP.

SO bude pre každé opatrenie akceptovať iba určité spôsoby preukázania využitia predmetu projektu, ktoré musia byť exaktné a v každom okamihu overiteľné. Neaplikovateľnosť týchto spôsobov spôsobí, že všetky výdavky na predmet projektu zmiešaného využitia budú považované za neoprávnené.

Pre účely tejto výzvy sú akceptovateľné nasledovné spôsoby preukázania oprávneného využitia predmetu projektu podľa jednotlivých opatrení:

OPATRENIE Č. 1 - REKONŠTRUKCIA A MODERNIZÁCIA STAVEBNÝCH OBJEKTOV V OBLASTI PRIEMYSLU A SLUŽIEB NA TO NADVÄZUJÚCICH ZA ÚČELOM ZNÍŽENIA ICH ENERGETICKEJ NÁROČNOSTI

Pri realizácii opatrenia č. 1 budú v rámci zmiešaného využitia predmetu projektu akceptované iba nasledovné spôsoby preukázania využitia predmetu projektu na oprávnené činnosti:

a) Pomer plochy využívanej v oprávnených odvetviach voči celkovej využívanej ploche

Žiadateľ percentuálne znižuje COV s ohľadom na celkovú využívanú plochu a plochu využívanú na činnosti mimo Sekcie C – Priemyselná výroba SK NACE Rev. 2 a doplnkových činností.

Celkovou využívanou plochou sa pre účely tejto výzvy rozumie súčet plôch podlaží, pričom plochu podlažia tvorí plocha ohraničená vonkajším okrajom obvodových konštrukcií bez zohľadnenia miestnych vystupujúcich konštrukcií napr. stĺpov, ríms a pilastrov a pod. Ak svetlá výška miestnosti prechádza cez dve alebo cez viacero podlaží napríklad cez schodiská a galérie, celková plocha podlažia sa vyráta tak, ako keby bola miestnosť v rovine každého podlažia rozdelená horizontálnou konštrukciou. Celkovú využívanú plochu tvoria priestory s tepelne upravovanými ako aj tepelne neupravovanými vnútornými podmienkami. Do celkovej využívanej plochy sa nezapočítava priestor, ktorý nie je obostavaný plnými obvodovými konštrukciami a teda nie je navonok úplne uzatvorený. Udať o celkovej využívanej ploche bude uvedený v projektovej dokumentácii a určený na základe merania skutočných rozmerov budovy.

Plocha využívaná v oprávnených odvetviach sa v objekte určuje podľa pevne vybudovanej vnútornej priečnej deliacej konštrukcie vybudovanej zo stavebných materiálov. Ak vnútorné priečne deliace stavebné konštrukcie rozdeľujú priestory oprávnenej a neoprávnenej činnosti, potom sa do výmery plochy využívanej pre oprávnené činnosti započítava aj polovičná hrúbka vnútorných priečnych stavebných konštrukcií. Ak plocha využívaná pre oprávnené činnosti hraničí s vonkajšími stavebnými konštrukciami do výmeru plochy využívanej pre oprávnené činnosti sa zarátava aj celá hrúbka vonkajších stavebných konštrukcií. V prípade ak v rámci jednej miestnosti dochádza k vykonávaniu oprávnených i neoprávnených činností súčasne, pričom tento priestor nie je stavebne oddelený, celá plocha predmetnej miestnosti je považovaná za neoprávnenú.

Príklad č. 1

Žiadateľ plánuje zatepliť administratívnu budovu o celkovej využívanej ploche 800 m². Budova je využívaná na administratívne účely v rozsahu 600 m². Z uvedenej výmery je miestnosť o rozlohe 70 m² využívaná výlučne na neoprávnené činnosti, ďalšia o rozlohe 30 m² je využívaná kumulatívne na oprávnené ako aj neoprávnené činnosti (bez rozdelenia miestnosti) a ostatné priestory sú využívané výlučne pre účely zabezpečenia výkonu činností Sekcie C – Priemyselná výroba SK NACE Rev. 2. Zvyšných 200 m² plochy je využívaných na prenájom tretej osobe vo výmere 150 m² a ďalších 50 m² je využívaných ako jedáleň pre zamestnancov oprávnených ako aj neoprávnených činností.

Riešenie

V zmysle vyššie uvedeného sa plocha vzťahujúca sa na oprávnené odvetvia určí tak, že od celkovej využívanej plochy 800 m² sa odpočíta:

- plocha 70 m² využívaná na neoprávnené činnosti;
- plocha 30 m² využívaná kumulatívne na oprávnené aj neoprávnené činnosti, nakoľko táto miestnosť nie je stavebne oddelená;
- plocha 150 m², ktorá je prenajatá tretej osobe;

a teda plocha vzťahujúca sa na oprávnené odvetvia je 550 m².

Žiadateľ v rámci hárku Rozpočet projektu Prílohy č. 10 ŽoNFP uvedie do stĺpca L „Celková využívaná plocha [m²]/Celková ročná spotreba“ hodnotu 800 a do stĺpca M „Plocha využívaná na činnosti Sekcie C SK NACE [m²]/ Spotreba na činnosti Sekcie C SK NACE“ uvedie hodnotu 550. Excelovská príloha automaticky vypočíta percento využitia výdavku na oprávnené výdavky a zníži oprávnený výdavok. Žiadateľ taktiež popíše charakter a rozsah zmiešaného využitia predmetu projektu v rámci časti 7.2. Spôsob realizácie aktivít projektu Formuláru ŽoNFP.

Príklad č. 2

Žiadateľ plánuje realizovať rekonštrukciu kotolne a rozvodov tepla. Teplo získané realizáciou projektu bude dodávané do priemyselnej budovy s podlahovou plochou 500 m² a do administratívnej budovy s rozlohou 200 m². Priemyselná budova sa využíva na činnosti v oprávnených odvetviach podpory v celom rozsahu, pričom administratívna budova sa využíva na činnosti v oprávnených odvetviach podpory v rozsahu 100 m².

Riešenie

V zmysle vyššie uvedeného sa plocha vzťahujúca sa na oprávnené odvetvia určí ako súčet rozlohy priemyselnej budovy (500 m²) a rozlohy administratívnej budovy, na ktorej sa realizujú oprávnené činnosti (100 m²), čo predstavuje 600 m². Žiadateľ v rámci hárku Rozpočet projektu Prílohy č. 10 ŽoNFP uvedie do stĺpca L „Celková využívaná plocha [m²]/Celková ročná spotreba“ hodnotu 700 a do stĺpca M „Plocha využívaná na činnosti Sekcie C SK NACE [m²]/ Spotreba na činnosti Sekcie C SK NACE“ uvedie hodnotu 600. Excelovská príloha automaticky vypočíta percento využitia výdavku na oprávnené výdavky a zníži oprávnený výdavok. Žiadateľ taktiež popíše charakter a rozsah zmiešaného využitia predmetu projektu v rámci časti 7.2. Spôsob realizácie aktivít projektu Formuláru ŽoNFP.

b) pomer spotreby energie pri výkone oprávnených činností voči celkovej ročnej spotreby energií odpočtom samostatných meračov spotreby energií

Žiadateľ percentuálne znižuje COV s ohľadom na spotrebu energií pri výkone neoprávnených činností na základe odpočtu samostatných meračov spotreby energií. Nevyhnutným predpokladom použitia tohto spôsobu je nainštalovaný samostatný merač spotreby pre odberné miesto neoprávnených činností. Tieto merače spotreby energií musia byť nepretržite pripojené k odbernému miestu, inštalácia meračov musí byť realizovaná oprávnenou tretou osobou a ich zapojenie musí byť realizované spôsobom, ktorý upozorní na ich premostenie alebo odpojenie napr. prostredníctvom plomby. Z ich inštalácie alebo zásahu do zapojenia do systému musí oprávnená osoba vypracovať zápis, ktorý obsahuje minimálne tieto informácie: dátum inštalácie, počiatočný stav meradla, konečný stav meradla (pri výmene), meno a priezvisko oprávnenej osoby - tlačným písmom, podpis oprávnenej osoby vrátane odtlačku pečiatky, ak má osoba povinnosť používať pečať.

Príklad č. 3

Žiadateľ plánuje realizovať rekonštrukciu kotolne. Teplo získané realizáciou projektu bude dodávané do priemyselnej budovy s priemernou ročnou spotrebou tepla 38 MWh/rok. Časť priemyselnej budovy sa využíva na prenájom, pričom priemerná ročná spotreba tepla na výkon neoprávnených činností je 5 MWh/rok.

Riešenie

Žiadateľ v rámci hárku Rozpočet projektu Prílohy č. 10 ŽoNFP uvedie do stĺpca L „Celková využívaná plocha [m²]/Celková ročná spotreba“ uvedie hodnotu 38 a do stĺpca M „Plocha využívaná na činnosti Sekcie C SK NACE [m²]/ Spotreba na činnosti Sekcie C SK NACE“ uvedie hodnotu 33 (38-5).

Excelovská príloha automaticky vypočíta percento využitia výdavku na oprávnené výdavky a zníži oprávnený výdavok. Žiadateľ taktiež popíše charakter a rozsah zmiešaného využitia predmetu projektu v rámci časti 7.2. Spôsob realizácie aktivít projektu Formuláru ŽoNFP a v rámci Prílohy č. 10 ŽoNFP pripojí schému zapojenia meračov energií vypracovanou oprávnenou osobou v zmysle všeobecných ustanovení časti X.X.X. Zmiešané využitie predmetu projektu Prílohy č. 4 výzvy.

OPATRENIE Č. 2 - REKONŠTRUKCIA A MODERNIZÁCIA EXISTUJÚCICH ENERGETICKÝCH ZARIADENÍ ZA ÚČELOM ZVÝŠENIA ENERGETICKEJ ÚČINNOSTI A ZNÍŽENIA EMISÍ SKLENÍKOVÝCH PLYNOV

Pri realizácii opatrenia č. 2 budú v rámci zmiešaného využitia predmetu projektu akceptované rovnaké spôsoby preukázania využitia predmetu projektu na oprávnené činnosti ako v rámci opatrenia č. 1.

OPATRENIE Č. 3 - REKONŠTRUKCIA A MODERNIZÁCIA SYSTÉMOV VÝROBY A ROZVODU STLAČENÉHO VZDUCHU;

Pri realizácii opatrenia č. 3 bude v rámci preukazovania využitia predmetu projektu na oprávnené činnosti akceptovaný iba spôsob podľa písm. b) opatrenia č. 1.

OPATRENIE Č. 4 - ZAVÁDZANIE SYSTÉMOV MERANIA A RIADENIA, VRÁTANE ENERGETICKÝCH A ENVIRONMENTÁLNYCH MANAŽÉRSKYCH SYSTÉMOV, NAJMÄ EMAS, V OBLASTI VÝROBY A SPOTREBY ENERGIE ZA ÚČELOM ZNÍŽENIA SPOTREBY ENERGIE A EMISÍ SKLENÍKOVÝCH PLYNOV

Pri realizácii zavádzania systémov merania a riadenia opatrenia č. 4 budú v rámci zmiešaného využitia predmetu projektu akceptované rovnaké spôsoby preukázania využitia predmetu projektu na oprávnené činnosti ako v rámci opatrenia č. 1.

Pri realizácii systému energetického manažérstva podľa normy ISO 50001, systému environmentálneho manažérstva podľa normy ISO 14001 a pri realizácii Schémy Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) sa nesledujú rozdiely medzi oprávnenými a neoprávnenými činnosťami žiadateľa a teda celkové výdavky na realizáciu týchto systémov sú oprávnené .

OPATRENIE Č. 5 - VÝSTAVBA, MODERNIZÁCIA A REKONŠTRUKCIA ROZVODOV ENERGIE, RESP. ROZVODOV ENERGETICKÝCH MÉDIÍ

Pri realizácii opatrenia č. 5 bude v rámci preukazovania využitia predmetu projektu na oprávnené činnosti akceptovaný iba spôsob podľa písm. b) opatrenia č. 1.

OPATRENIE Č. 6 - MODERNIZÁCIA A REKONŠTRUKCIA SYSTÉMOV VONKAJŠIEHO OSVETLENIA PRIEMYSELNÝCH AREÁLOV, ALE LEN SPOLU S INÝMI OPATRENAMI NA ZNÍŽENIE SPOTREBY ELEKTRINY V PODNIKU

Pre účely tejto výzvy sa za priemyselný areál považuje pozemok vymedzený oplotením alebo geodetickým zameraním na ktorom sú vykonávané činnosti Sekcie C – Priemyselná výroba SK NACE Rev. 2 vrátane doplnkových činností, bez ohľadu na skutočnosť či sú vykonávané vo vnútornom prostredí stavieb alebo v externom prostredí.

Ak sú v priemyselnom areáli vykonávané výlučne oprávnené činnosti a to bez ohľadu na skutočnosť či sú vykonávané vo internom alebo externom prostredí, sú výdavky oprávnené v celom rozsahu, bez ohľadu na skutočnosť, že časť svetelného žiarenia emitovaného vonkajším osvetlením dopadá aj na iný pozemok. V prípade, aj sú v priemyselnom areáli vykonávané aj neoprávnené činnosti, je nevyhnutné aby energetický

audítora v rámci predloženého energetického auditu popísal tento stav a stanovil výpočet určenia s jednoznačným percentuálnym vyjadrením využitia osvetlenia na oprávnené aktivity. Žiadateľ v rámci hárku Rozpočet projektu Prílohy č. 10 ŽoNFP uvedie do stĺpca L „Celková využívaná plocha [m²]/Celková ročná spotreba“ hodnotu 100 a do stĺpca M „Plocha využívaná na činnosti Sekcie C SK NACE [m²]/ Spotreba na činnosti Sekcie C SK NACE“ uvedie hodnotu zodpovedajúcu percentu využitia na oprávnené aktivity.

OPATRENIE Č. 7 - INÉ OPATRENIA, KTORÉ PRISPIEVAJÚ K ZNIŽOVANIU SPOTREBY PRIMÁRNYCH ENERGETICKÝCH ZDROJOV (NEVZŤAHUJÚCE SA NA OPATRENIA 1 AŽ 6)

Pri realizácii opatrenia č. 7 budú v rámci zmiešaného využitia predmetu projektu v závislosti od charakteru projektu akceptované oba spôsoby preukázania využitia predmetu projektu na oprávnené činnosti ako v rámci opatrenia č. 1. Výber relevantného spôsobu bude v súlade s podmienkami tejto časti Prílohy č. 4 výzvy.

Tabuľka 1: Prehľad možnosti použitia spôsobov preukázania oprávneného využitia predmetu projektu pri jednotlivých opatreniach

Spôsob preukázania oprávneného využitia predmetu projektu / Opatrenia	Pomer plochy využívanej v oprávnených odvetviach voči celkovej využívanej ploche	Pomer spotreby energie pri výkone oprávnených činností voči celkovej spotrebe energií odpočtom samostatných meračov spotreby energií	Percento stanovené na základe výpočtu v energetickom audite	Automatická 100%-ná oprávnenosť
1. Rekonštrukcia a modernizácia stavebných objektov v oblasti priemyslu a služieb na to nadväzujúcich za účelom zníženia ich energetickej náročnosti	✓	✓	✗	✗
2. Rekonštrukcia a modernizácia existujúcich energetických zariadení za účelom zvýšenia energetickej účinnosti a zníženia emisií skleníkových plynov	✓	✓	✗	✗
3. Rekonštrukcia a modernizácia systémov výroby a rozvodu stlačeného vzduchu	✗	✓	✗	✗
4. Zavádzanie systémov merania a riadenia, vrátane energetických a environmentálnych manažérskych systémov, najmä EMAS, v oblasti výroby a spotreby energie za účelom zníženia spotreby energie a emisií skleníkových plynov	✓ (Systémy merania a riadenia)	✓ (Systémy merania a riadenia)	✗	✓ (EMAS+ISO)
5. Výstavba, modernizácia a rekonštrukcia rozvodov energie, resp. rozvodov energetických médií	✗	✓	✗	✗
6. Modernizácia a rekonštrukcia systémov vonkajšieho osvetlenia priemyselných areálov, ale len spolu	✗	✗	✓	✗

s inými opatreniami na zníženie spotreby elektriny v podniku				
7. Iné opatrenia, ktoré prispievajú k zníženiu spotreby primárnych energetických zdrojov	✓	✓	✗	✗

2. Podmienky oprávnenosti a spôsoby určenia výšky oprávnených výdavkov

Podmienky oprávnenosti a spôsob určenia výšky oprávnených výdavkov sú ustanovené v čl. 38, 40 a 41 Nariadenia (EÚ) č. 651/2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (ďalej len „nariadenie o skupinových výnimkách“) a následne zapracované v príslušnej schéme štátnej pomoci aplikovanej pre túto výzvu.

2.1 Podmienky oprávnenosti a spôsob určenia výšky oprávnených výdavkov v rámci SŠP OEE

Podmienky oprávnenosti výdavkov podľa SŠP OEE

Výdavky, ktoré nie sú priamo spojené s dosiahnutím vyššej úrovne energetickej efektívnosti, nie sú oprávnené.

Neoprávnené sú výdavky na zlepšenia energetickej efektívnosti, ak sa uskutočňujú s cieľom zabezpečiť, aby podniky dosiahli súlad s normami Únie,¹¹ ktoré sú už prijaté, hoci ešte nenadobudli účinnosť.

Spôsoby určenia výšky oprávnených výdavkov

V zmysle SŠP OEE sú oprávnenými výdavkami mimoriadne investičné výdavky potrebné na dosiahnutie vyššej úrovne energetickej efektívnosti a určujú sa nasledujúco:

- ak výdavky na investície do energetickej efektívnosti možno v celkových investičných výdavkoch identifikovať ako osobitnú investíciu, tieto výdavky súvisiace s energetickou efektívnosťou sú oprávnenými výdavkami;
- vo všetkých ostatných prípadoch sa výdavky do energetickej efektívnosti identifikujú na základe porovnania s podobnou investíciou, ktorá prináša nižšie zlepšenie energetickej efektívnosti a ktorá by sa uskutočnila aj bez pomoci. Rozdiel medzi výdavkami na obe investície predstavuje výdavky súvisiace s energetickou efektívnosťou, a teda oprávnené výdavky.

Scenár osobitnej investície

Oprávnené výdavky podľa písm. a) (scenár osobitnej investície) tvoria výdavky na identifikovanú osobitnú investíciu do energetickej efektívnosti. Na tieto výdavky sa následne uplatní miera intenzity pomoci.

Scenár osobitnej investície sa aplikuje, ak je projekt energetickej účinnosti zameraný výlučne na zvýšenie energetickej účinnosti a žiadna investícia príjemcu by nebola potrebná v prípade absencie pomoci.

¹¹ V zmysle čl. 2 ods. 102 nariadenia o skupinových výnimkách.

Scenár osobitnej investície sa uplatní, ak sú splnené nasledujúce legislatívne a technické podmienky a žiadna investícia by nebola potrebná v prípade absencie pomoci.

Legislatívnymi podmienkami sú v zmysle vyššie uvedeného výlučnosť zamerania výdavku na zvýšenie energetickej účinnosti a dosiahnutý súlad výdavku s normami Európskej únie. Súlad výdavku s normami Európskej únie znamená, že individuálnemu podniku nevyplyva povinnosť implementovať záväznú normu EÚ ani mu nevznikajú povinnosti podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách v zmysle čl. 2 ods. 102 nariadenia o skupinových výnimkách.

Technické podmienky súvisia s neexistenciou potreby investície žiadateľa do predmetu energetického hospodárstva, napr. nutné opravy, výmeny častí zariadenia v blízkej budúcnosti, keďže tieto výdavky nesúvisia s dosiahnutím vyššej úrovne energetickej efektívnosti.

Pri aplikácii scenáru osobitnej investície žiadateľ v rámci *Prílohy ŽoNFP č. 11 – Podklad k stanoveniu investičných výdavkov* v časti A podrobne zdôvodní neaplikáciu porovnávacieho scenára, časť B nevypĺňa a v časti C nevypĺňa iba stĺpec Kontrafaktuálny scenár v tabuľke Technické parametre. V rámci *Prílohy ŽoNFP č. 10 – Dokumentácia k oprávnenosti výdavkov* žiadateľ nevypĺňa excelovské hárky s názvom Prieskum trhu – kontrafaktuálny a Kontrafaktuálne rozpočty (t. j. vyplňa hárky Rozpočet projektu, Value for Money a v prípade relevancie hárky Prieskum trhu, Referenčné hodnoty).

Porovnávací scenár

Oprávnený výdavok podľa písm. b) (porovnávací scenár) tvorí rozdiel medzi výdavkom do energetickej efektívnosti (predmet projektu) a podobným energeticky menej efektívnym výdavkom (kontrafaktuálna investícia), ktorý by sa dôveryhodne uskutočnil aj bez pomoci. Na uvedený rozdiel sa následne uplatní stanovená miera intenzity pomoci.

Porovnávací scenár sa aplikuje vo všetkých prípadoch, ktoré nemožno zaradiť pod scenár osobitnej investície.

Porovnávací scenár sa uplatní, ak bola v čase podania ŽoNFP prijatá norma EÚ v zmysle čl. 2 ods. 102 nariadenia o skupinových výnimkách, ktorá sa vzťahuje na časť predkladaného projektu. Ak sa norma EÚ vzťahuje na celý projekt, potom je celý projekt neoprávnený.

Porovnávací scenár sa uplatní aj v prípade existencie technických okolností nesúvisiacich s energetickou efektívnosťou, ako sú napr. náhrada energetického zariadenia z dôvodu zlého technického stavu, resp. iné výdavky, ktoré nie je možné identifikovať ako osobitnú investíciu do zvýšenia energetickej efektívnosti.

Pri aplikácii porovnávacieho scenára sa energeticky menej efektívna investícia (kontrafaktuálna investícia) vzťahuje na technicky porovnateľnú investíciu do energetickej efektívnosti (predmet projektu). Teda kontrafaktuálna investícia musí mať porovnateľnú výrobnú kapacitu a ďalšie technické vlastnosti ako predmet projektu.

Porovnávací scenár je potrebné uplatniť aj v prípadoch navýšenia kapacity obstarávaného energeticky efektívneho zariadenia v porovnaní s existujúcim energetickým zariadením. Aj v tomto prípade musí mať kontrafaktuálna investícia porovnateľnú výrobnú kapacitu a ďalšie technické vlastnosti ako predmet projektu.

Pre zabezpečenie správneho výberu kontrafaktuálnej investície je potrebné kumulatívne splniť dve podmienky. Prvá podmienka ustanovuje, že kontrafaktuálna investícia sa vzťahuje na energeticky menej efektívnu investíciu v porovnaní s predmetom projektu. Druhá podmienka sa vzťahuje na výber kontrafaktuálnej investície, teda na rozhodnutie žiadateľa o druhu a charaktere investície, ktorú by žiadateľ uskutočnil v prípade absencie pomoci. Napríklad, ak je v rámci opatrenia č. 2 predmetom projektu inštalácia nového zariadenia KVET v rámci rekonštrukcie existujúceho zariadenia, potom môže byť kontrafaktuálnou investíciou (energeticky menej

efektívnou investíciou) napríklad nový plynový kondenzačný kotol, ak by bolo takéto zariadenie obstarané v prípade absencie pomoci na základe rozhodnutia žiadateľa. Alebo ak je v rámci opatrenia č. 2 predmetom projektu inštalácia nového plynového zariadenia v rámci rekonštrukcie existujúceho zariadenia, potom môže byť kontrafaktuálnou investíciou (energeticky menej efektívnou investíciou) napríklad nový kotol na uhlie, ak by bolo takéto zariadenie obstarané v prípade absencie pomoci.

Pri aplikácii porovnávacieho scenáru žiadateľ v rámci Prílohy ŽoNFP č. 11 – Podklad k stanoveniu investičných výdavkov vypracuje všetky 3 časti (A, B, C), pričom **podrobne popíše parametre energeticky menej efektívnej investície v porovnaní s predmetom projektu a zároveň podrobne zdôvodní výber energeticky menej efektívnej investície, ktorá by sa uskutočnila v prípade absencie pomoci.** V rámci Prílohy ŽoNFP č. 10 – Dokumentácia k oprávnenosti výdavkov žiadateľ vyplní excelovský hárok s názvom Prieskum trhu – kontrafaktuálny (ak relevantné) v ktorej uvádza hodnoty energeticky menej efektívnej investície. V hárku Kontrafaktuálne rozpočty uvádza výdavky menej energeticky efektívnej investície. V hárku Rozpočet projektu uvádza oprávnené výdavky energeticky efektívnej investície, ktoré tvoria predmet projektu. Ďalej vyplní hárok Value for Money a v prípade relevancie hárky Prieskum trhu, Referenčné hodnoty.

Príklady aplikácie spôsobu stanovenia oprávnených výdavkov sú uvedené v časti 3.1 Príklady stanovenia OV v rámci SŠP OEE.

2.2 Podmienky oprávnenosti a spôsob určenia výšky oprávnených výdavkov v rámci SŠP VUKVET

Podmienky oprávnenosti výdavkov podľa SŠP VUKVET

Oprávnené sú iba výdavky bezprostredne súvisiace s novoinštalovanými¹² alebo modernizovanými zariadeniami.

Nové zariadenie na kombinovanú výrobu tepla a elektriny musí vo všeobecnosti dosiahnuť v porovnaní s oddelenou výrobou tepla a elektriny úspory primárnej energie. Vylepšenie existujúceho zariadenia kombinovanej výroby tepla a elektriny alebo prebudovanie existujúceho zariadenia na výrobu energie na zariadenie kombinovanej výroby tepla a elektriny musí priniesť v porovnaní s pôvodnou situáciou úspory primárnej energie.

Spôsob určenia výšky oprávnených výdavkov

V zmysle SŠP VKVETVU-KVET sú oprávnenými výdavkami mimoriadne investičné výdavky na:

- vybavenie potrebné na to, aby zariadenie fungovalo ako zariadenie vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla v porovnaní s konvenčnými zariadeniami na výrobu elektriny alebo tepla rovnakého výkonu (kapacity), alebo
- modernizáciu pre dosiahnutie vyššej účinnosti, ak existujúce zariadenie už spĺňa limit vysokej účinnosti.

Oprávnené výdavky sa v prípade písm. a) určia ako rozdiel medzi výdavkom do zariadenia VUKVET a výdavkami, ktoré by boli vynaložené v prípade absencie pomoci, buď na obstaranie nového zariadenia (ak je existujúce zariadenie na konci životnosti) alebo na prevádzku existujúceho zariadenia za rovnakých podmienok prevádzky ako doposiaľ a počas rovnakej životnosti ako je životnosť modernizovaného VUKVET. Výdavkami na prevádzku existujúceho zariadenia sú napr. nutné opravy. (Prosím, pozrite Príklad č. 1 a 3 kapitoly 3.2 Príklady stanovenia OV v rámci SŠP VUKVET.)

Oprávnené výdavky v prípade písm. b) tvoria rozdiel medzi výdavkom vynaloženým na dosiahnutie vyššej účinnosti už existujúceho VUKVET a výdavkami vynaloženým na udržanie pôvodného zariadenia VUKVET v prevádzke ako doposiaľ a počas rovnakej životnosti ako je životnosť modernizovaného VUKVET. Takýmito výdavkami sú napr. nutné opravy. (Prosím, pozrite Príklad č. 2 kapitoly 3.2 Príklady stanovenia OV v rámci SŠP VUKVET.)

Na oprávnené výdavky sa následne uplatní stanovená miera intenzity pomoci.

V rámci SŠP VUKVET sa uplatňuje iba jeden spôsob určenia výšky oprávnených výdavkov, a to porovnávací scenár.

Porovnávací scenár

Pri aplikácii porovnávacieho scenára sa energeticky menej efektívna investícia (kontrafaktuálna investícia) vzťahuje na technicky porovnateľnú investíciu v porovnaní s buď investíciou do vybavenia, aby zariadenie fungovalo ako VUKVET alebo na dosiahnutie vyššej účinnosti už existujúceho VUKVET (predmet projektu). Teda kontrafaktuálna investícia musí mať porovnateľnú výrobnú kapacitu a ďalšie technické vlastnosti ako predmet projektu.

Kapacita kontrafaktuálnej investície sa určí podľa hlavnej emitovanej energie zariadenia KVET. Teda podľa výroby druhu energie na ktorú je zariadenie primárne určené a bez ohľadu na druh energie, ktorý je vedľajším produktom pri výrobe hlavnej emitovanej energie.

Kontrafaktuálna investícia musí mať porovnateľnú výrobnú kapacitu a ďalšie technické vlastnosti ako predmet projektu aj v prípadoch navýšenia kapacity obstarávaného zariadenia v porovnaní s existujúcim zariadením.

Kontrafaktuálnou investíciou v prípade nových zariadení podľa písm. a) je plynový kondenzačný kotol.

Pri aplikácii porovnávacieho scenára žiadateľ v rámci Prílohy ŽoNFP č. 11 – Podklad k stanoveniu investičných výdavkov vypracuje všetky 3 časti (A, B, C), pričom **podrobne popíše parametre energeticky menej efektívnej investície v porovnaní s predmetom projektu**. V rámci Prílohy ŽoNFP č. 10 – Dokumentácia k oprávnenosti výdavkov žiadateľ vyplní excelovský hárok s názvom Prieskum trhu – kontrafaktuálny (ak relevantné). V hárku Kontrafaktuálne rozpočty uvádza výdavky v zmysle porovnávacieho scenára. V hárku Rozpočet projektu uvádza oprávnené výdavky predmetu projektu. Ďalej vyplní hárok Value for Money a v prípade relevancie aj hárok Prieskum trhu.

Príklady aplikácie spôsobu stanovenia oprávnených výdavkov sú uvedené v časti 3.2 Príklady stanovenia OV v rámci SŠP VUKVET.

2.3 Podmienky oprávnenosti a spôsob určenia výšky oprávnených výdavkov v rámci SŠP OZE

Podmienky oprávnenosti výdavkov podľa SŠP OZE

Oprávnené sú iba výdavky na nové zariadenia.

Pomoc sa neposkytuje ani nevypláca po tom, ako zariadenie začalo fungovať.

Neoprávnené sú výdavky, ktoré nie sú priamo spojené s dosiahnutím vyššej úrovne ochrany životného prostredia.

Spôsob určenia výšky oprávnených výdavkov

V zmysle SŠP OZE sú oprávnenými výdavkami mimoriadne investičné výdavky potrebné na podporu výroby energie z obnoviteľných zdrojov a určujú sa nasledujúco:

- a) ak výdavky na investovanie do výroby energie z obnoviteľných zdrojov možno v celkových investičných výdavkoch identifikovať ako osobitnú investíciu, napríklad ako ľahko identifikovateľný prídavný komponent už existujúceho zariadenia, tieto výdavky súvisiace s energiou z obnoviteľných zdrojov predstavujú oprávnené výdavky;
- b) ak výdavky na investovanie do výroby energie z obnoviteľných zdrojov energie možno identifikovať odkazom na podobnú, menej ekologickú investíciu, k realizácii ktorej by dôveryhodným spôsobom došlo i bez pomoci, tento rozdiel medzi výdavkami na obe investície predstavuje výdavky súvisiace s energiou z obnoviteľných zdrojov, a teda oprávnené výdavky.

Scenár osobitnej investície

Oprávnené výdavky podľa písm. a) (scenár osobitnej investície) tvoria výdavky na identifikovanú osobitnú investíciu do výroby energie z obnoviteľných zdrojov. Na tieto výdavky sa následne uplatní miera intenzity pomoci.

Scenár osobitnej investície sa aplikuje, ak je projekt energetickej účinnosti zameraný výlučne na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a žiadna investícia prijemcu by nebola potrebná v prípade absencie pomoci.

Scenár osobitnej investície sa uplatňuje v prípadoch neexistencie žiadnych legislatívnych povinností ani technických okolností, resp. iných skutočností, ktoré by vyžadovali investíciu v prípade absencie pomoci.

Technické okolnosti súvisia s neexistenciou potreby investície žiadateľa do predmetu energetickeho zariadenia, napr. nutné opravy, výmeny častí zariadenia v blízkej budúcnosti, keďže tieto výdavky nesúvisia s investíciou do výroby energie z obnoviteľných zdrojov.

Pri aplikácii scenáru osobitnej investície žiadateľ v rámci Prílohy ŽoNFP č. 11 – Podklad k stanoveniu investičných výdavkov v časti A podrobne zdôvodní neaplikáciu porovnávacieho scenára, časť B nevypĺňa a v časti C nevypĺňa iba stĺpec Kontrafaktuálny scenár v tabuľke Technické parametre. V rámci Prílohy ŽoNFP č. 10 – Dokumentácia k oprávnenosti výdavkov žiadateľ nevypĺňa excelovské hárky s názvom Prieskum trhu – kontrafaktuálny a Kontrafaktuálne rozpočty (t. j. vyplňa hárky Rozpočet projektu, Value for Money a v prípade relevancie hárky Prieskum trhu).

Porovnávací scenár

Oprávnený výdavok podľa písm. b) (porovnávací scenár) tvorí rozdiel medzi výdavkom do výroby energie z obnoviteľných zdrojov (predmet projektu) a podobným menej ekologickým výdavkom (kontrafaktuálna investícia), ktorý by sa dôveryhodne uskutočnil aj bez pomoci. Na uvedený rozdiel sa následne uplatní stanovená miera intenzity pomoci.

Porovnávací scenár sa aplikuje vo všetkých prípadoch, ktoré nemožno zaradiť pod scenár osobitnej investície.

Pre účely tejto výzvy sa neuplatňuje výpočet výdavkov na podobnú menej ekologickú investíciu ustanovený v časti I. Oprávnené výdavky SŠP OZE, t. j. ak nie je preukázaný scenár osobitnej investície je vždy potrebné ustanoviť kontrafaktuálnu investíciu.

Porovnávací scenár sa uplatní v prípade existencie technických okolností, ako sú napr. náhrada energetického zariadenia z dôvodu zlého technického stavu, nutné opravy resp. iné výdavky, ktoré nie je možné identifikovať ako osobitnú investíciu do výroby energie z obnoviteľných zdrojov.

Pri aplikácii porovnávacieho scenára sa menej ekologická investícia (kontrafaktuálna investícia) vzťahuje na technicky porovnateľnú investíciu do výroby energie z obnoviteľných zdrojov (predmet projektu). Teda kontrafaktuálna investícia musí mať porovnateľnú výrobnú kapacitu a ďalšie technické vlastnosti ako predmet projektu.

Porovnávací scenár je potrebné uplatniť aj v prípadoch navýšenia kapacity obstarávaného energetického zariadenia v porovnaní s existujúcim (pôvodným) energetickým zariadením. Aj v tomto prípade musí mať kontrafaktuálna investícia porovnateľnú výrobnú kapacitu a ďalšie technické vlastnosti ako predmet projektu.

Pre zabezpečenie správneho výberu kontrafaktuálnej investície je potrebné kumulatívne splniť 2 podmienky. Prvá podmienka ustanovuje, že kontrafaktuálna investícia sa vzťahuje na menej ekologickú investíciu v porovnaní s predmetom projektu. Druhá podmienka sa vzťahuje na výber kontrafaktuálnej investície, teda na rozhodnutie žiadateľa o druhu a charaktere investície, ktorú by žiadateľ uskutočnil v prípade absencie pomoci. Napríklad, ak je v rámci opatrenia č. 2 predmetom projektu inštalácia nového kotla na využitie OZE v rámci rekonštrukcie existujúceho zariadenia, potom môže byť kontrafaktuálnou investíciou (menej ekologickou investíciou) kotol na pôvodne využívané palivo, ak by bolo takéto zariadenie obstarané v prípade absencie pomoci na základe rozhodnutia žiadateľa.

Pri aplikácii porovnávacieho scenára žiadateľ v rámci Prílohy ŽoNFP č. 11 – Podklad k stanoveniu investičných výdavkov vypracuje všetky 3 časti (A, B, C), pričom **podrobne popíše parametre menej ekologickej investície v porovnaní s predmetom projektu a zároveň podrobne zdôvodní výber menej ekologickej investície, ktorá by sa uskutočnila v prípade absencie pomoci.** V rámci Prílohy ŽoNFP č. 10 – Dokumentácia k oprávnenosti výdavkov žiadateľ vyplňa excelovský hárok s názvom Prieskum trhu – kontrafaktuálny (ak relevantné) v ktorom uvádza ceny menej energeticky efektívnej investície. V hárku Kontrafaktuálne rozpočty uvádza výdavky menej energeticky efektívnej investície. V hárku Rozpočet projektu uvádza oprávnené výdavky energeticky efektívnej investície, ktorá tvorí predmet projektu. Ďalej vyplňa hárok Value for Money a v prípade relevancie hárok Prieskum trhu.

Príklady aplikácie spôsobu stanovenia oprávnených výdavkov sú uvedené v časti 3.3 Príklady stanovenia OV v rámci SŠP OZE.

3. Vzorové príklady stanovenia oprávnených výdavkov¹³

3.1 Príklady stanovenia OV v rámci SŠP OEE

Príklad č. 1

Situácia:

Výrobný podnik plánuje realizovať viacero opatrení. Je výlučným vlastníkom administratívnej budovy, ktorá má vysokú spotrebu elektriny a tepla pri prevádzke. Z uvedeného dôvodu plánuje realizovať všetky podopatrenia opatrenia č. 1, konkrétne zateplenie budovy podľa písm. a), výmenu zdroja tepla - kotla na zemný plyn ktorého životnosť sa skončila za plynový kondenzačný kotol vrátane výmeny nefunkčných rozvodov podľa písm. b) a inštaláciu energeticky efektívnych svetelných zdrojov podľa písm. c). Aký spôsob uplatnenia určenia výšky oprávnených výdavkov je vhodné uplatniť?

¹³ Investičné náklady uvedené v príkladoch sú len informatívne a slúžia len na ukážku postupu pri určovaní oprávnených výdavkov.

Riešenie opatrenia č. 1 písm. a):

Predpokladáme, že nehnuteľnosť spĺňa požiadavky zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, predovšetkým časti 2 (Vecné práva) a je taktiež v súlade s požiadavkami zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, predovšetkým základnými požiadavkami na stavby, všeobecno-technickými požiadavkami na výstavbu a uskutočňovanie stavieb a podmienky ustanovené na budovu výzvou a súvisiacimi dokumentmi.

Realizáciou opatrenia č. 1 a) *zlepšovanie tepelno-technických vlastností stavebných konštrukcií* sa bude zatepľovať predmetná budova. Ak je v zmysle predloženej projektovej dokumentácie obvodová a strešná konštrukcia stavby v dobrom stavebnotechnickom stave a nevyžaduje opravy ani údržbu (napr. odstránenie poruchy obvodového plášťa), potom je prípustné aplikovať scenár osobitnej investície. Teda celková výška investičných nákladov sa rovná celkovej výške oprávnených výdavkov. Uvedené vyplýva zo skutočnosti, že stavba je plne funkčná, plní účel na ktorý bola vybudovaná a žiadna investícia nie je potrebná na jej užívanie resp. žiadna investícia nie je potrebná v prípade absencie pomoci, pričom zo samej podstaty zateplenia vyplýva výlučnosť zamerania výdavku na zníženie energetických strát pri prevádzke budovy. Výdavky na opravy, ktoré nesúvisia so zvýšením energetickej účinnosti (napr. odstránenie poruchy obvodového plášťa, výmena strešnej krytiny) samozrejme nie sú oprávnenými výdavkami.

Popis riešenia

Osobitná investícia do energetickej efektívnosti (zateplenie stavby)		
Zateplenie obvodového plášťa	m2	950
Zateplenie strešného plášťa	m2	566
Celkové investičné náklady	EUR	120 000
Celkové oprávnené výdavky	EUR	120 000

Riešenie opatrenia č. 1 písm. b):

Realizáciou opatrenia č. 1 b) *rekonštrukcia a modernizácia vykurovacích/klimatizačných systémov, systémov prípravy teplej vody* sa uskutoční výmena kotla na zemný plyn so skončenou životnosťou za plynový kondenzačný kotol vrátane výmeny nefunkčných rozvodov. Keďže výdavky do energetickej efektívnosti nemožno v celkovej investícii osobitne identifikovať, je nutné aplikovať porovnávací scenár. Kontrafaktuálna investícia má byť menej energeticky efektívna a má sa dôveryhodne uskutočniť aj v prípade absencie pomoci. Za menej ekologickú investíciu možno v tomto prípade považovať nový kotol na zemný plyn. Ak predpokladáme, že v prípade absencie pomoci by si podnik na základe vlastného rozhodnutia zaobstaral nový kotol na zemný plyn, potom oprávnené výdavky tvoria rozdiel medzi výdavkom na energeticky efektívnejší nový kondenzačný kotol na zemný plyn a výdavkom na porovnateľný ale menej energeticky efektívny nový kotol na zemný plyn. Výdavky na výmenu nefunkčných rozvodov neprinášajúce zvýšenie energetickej účinnosti nie sú oprávnené.

Popis riešenia

Energeticky efektívna investícia (nový plynový kondenzačný kotol)		
Inštalovaný tepelný výkon	kW	450

Ročná výroba tepla	MWh	910
Celkové investičné náklady	EUR	26 500
Energeticky menej efektívna investícia (nový plynový kotol)		
Inštalovaný tepelný výkon	kW	450
Ročná výroba tepla	MWh	910
Celkové investičné náklady	EUR	18 000
Celkové oprávnené výdavky	EUR	8 500

Riešenie opatrenia č. 1 písm. c):

Realizáciou opatrenia č. 1 c) *rekonštrukcia a modernizácia systémov osvetlenia v budove* sa uskutoční výmena novoinštalovaných plne funkčných svetelných zdrojov za nové energeticky efektívnejšie svetelné zdroje (LED žiarovky). Keďže v tomto prípade by žiadna investícia žiadateľa na zabezpečenie osvetlenia v budove nebola potrebná a výmena svetla emitujúcich prvkov sa vzťahuje výlučne na zvýšenie energetickej účinnosti je prípustné aplikovať scenár osobitnej investície.

Popis riešenia

Osobitná investícia do energetickej efektívnosti (nové LED žiarovky)		
Žiarovky LED	ks	50
Celkové oprávnené výdavky	EUR	250

Príklad č. 2**Situácia:**

Za účelom zníženia strát energií plánuje výrobný podnik realizovať opatrenie č. 2 prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie zariadenia KVET, ktoré nespĺňa podmienky vysokej účinnosti. Projekt bude zahŕňať výmenu horákov so skončenou životnosťou za energeticky účinnejšie a inštaláciu novej riadiacej jednotky regulujúcej výrobu energie, ktorú doteraz zariadenie nemalo inštalovanú. Aký spôsob uplatnenia určenia výšky oprávnených výdavkov je vhodné uplatniť?

Riešenie:

V prípade výmeny horákov so skončenou životnosťou sa postupuje analogicky podľa *Riešenia opatrenia č. 1 písm. b)*, podľa ktorého je nutné aplikovať porovnávaci scenár. V prípade inštalácie riadiacej jednotky sa postupuje analogicky podľa *Riešenia opatrenia č. 1 písm. a)*, teda je prípustné aplikovať scenár osobitnej investície.

Príklad č. 3

Situácia:

Výrobný podnik plánuje realizovať viacero opatrení. Vzhľadom k existujúcim stratám energie z dôvodu nesprávne vyregulovanej sústavy stlačeného vzduchu plánuje realizovať aj opatrenie č. 3. Zamýšľa výmenu existujúcich kompresorov za energeticky efektívnejšie. Existujúce kompresory sú na konci svojej životnosti, ich prevádzka je nerentabilná a z dôvodu častých výpadkov neakceptovateľná. Potreba zvýšenia kapacity systému stlačeného vzduchu v minulom roku vzrástla o 20% z dôvodu rozšírenia prevádzky. Aký spôsob uplatnenia určenia výšky oprávnených výdavkov je vhodné uplatniť?

Riešenie:

V prípade výmeny kompresorov, nemožno uplatniť scenár osobitnej investície, keďže investícia by bola potrebná aj v prípade absencie pomoci a investícia nie je výlučne zameraná na zvýšenie energetickej účinnosti. Je teda potrebné uplatniť porovnávací scenár. Energeticky efektívnym výdavkom budú ustanovené obstarávané nové kompresory. Kontrafaktuálnou investíciou budú menej energeticky efektívne kompresory porovnateľných technických parametrov, ktoré by si žiadateľ obstaral v prípade absencie pomoci.

Popis riešenia

Energeticky efektívna investícia (nové energeticky účinné kompresory)		
Inštalovaný výkon kompresora	m ³ /hod	1600
Tlak	bar	11
Celkové investičné náklady	EUR	8 000
Energeticky menej efektívna investícia (nové kompresory)		
Inštalovaný výkon kompresora	m ³ /hod	1600
Tlak	bar	11
Celkové investičné náklady	EUR	4 000
Celkové oprávnené výdavky	EUR	4 000

V prípade zvýšenia kapacity systému stlačeného vzduchu je rozhodujúca identifikácia zariadenia s vyššou kapacitou v rámci rekonštruovaného systému. Teda, ak sa zvýši kapacita systému z dôvodu vyššej kapacity obstarávaných kompresorov, potom sa zásada ustanovujúca, že „kontrafaktuálna investícia musí mať porovnateľnú výrobnú kapacitu a ďalšie technické vlastnosti ako obstarávaný predmet projektu s výnimkou parametrov energetickej efektívnosti“ uplatňuje na obstarávané kompresory. V tomto prípade sa postupuje analogicky ako pri výmene kompresorov.

3.2 Príklady stanovenia OV v rámci SŠP VUKVET

Príklad č. 1**Situácia:**

Podnik prevádzkuje dva plynové kotle na konci životnosti pre účely vykurovania s kumulatívnym celkovým tepelným výkonom 600 kW. Technológia podniku má spotrebu elektrickej energie, pri súčasnej potrebe tepla,

preto plánuje inštalovať vysokoúčinnú jednotku KVET pre vlastnú spotrebu. Ako sa určí výška celkových oprávnených výdavkov?

Riešenie:

Prvým krokom je určenie hlavného typu emitovanej energie, ktorým je v tomto prípade teplo, keďže z uvedeného vyplýva, že ak by podnik nezaobstaral vysokoúčinnú jednotku KVET, musel by rekonštruovať plynovú kotolňu. Druhým krokom je určenie správneho porovnávacieho scenára. Vzhľadom k skutočnosti, že existujúce kotle je potrebné vymeniť za nové aj v prípade absencie pomoci je porovnávacím scenárom nové zariadenie, teda plynová kotolňa s tepelným výkonom 600 kW.

Popis riešenia

Predmet projektu (nové zariadenie VUKVET)		
Inštalovaný tepelný výkon	kW	600
Inštalovaný elektrický výkon	kW	520
Ročná výroba tepla VUKVET	MWh	1 650
Ročná výroba elektriny VUKVET	MWh	1 460
Celkové investičné náklady	EUR	425 000
Porovnávací scenár (nová plynová kotolňa)		
Inštalovaný tepelný výkon	kW	600
Ročná výroba tepla	MWh	1 650
Celkové investičné náklady	EUR	17 000
Celkové oprávnené výdavky	EUR	408 000

Príklad č. 2

Situácia:

Podnik prevádzkuje VUKVET. Z dôvodu komplexnosti potrieb prevádzky podnik plánuje modernizáciu prevádzkovaného zariadenia VUKVET zavedením start-up/shutdown technológie. Ako sa určí výška celkových oprávnených výdavkov?

Riešenie:

Projekt je zameraný na modernizáciu existujúcej VUKVET. Pri prevádzke existujúcej VUKVET vznikajú výdavky na udržanie zariadenia v prevádzke, napr. v podobe nutných opráv, ktoré sa uvádzajú v kontrafaktuálnom rozpočte. O tieto výdavky sa znížia celkové oprávnené výdavky projektu. Kontrafaktálnou investíciou sú teda výdavky na prevádzku existujúceho zariadenia VUKVET za rovnakých podmienok prevádzky ako doposiaľ a počas rovnakej životnosti ako je životnosť modernizovaného VUKVET.

Popis riešenia

Predmet projektu (modernizácia zariadenia VKVETVU-KVET)		
Celkové investičné náklady	EUR	50 000
Porovnávací scenár (nutné opravy a údržba)		
Opravy	EUR	4 500
Údržba	EUR	4 500
Celkové náklady	EUR	9 000
Celkové oprávnené výdavky	EUR	41 000

Příklad č. 3**Situácia:**

Podnik prevádzkuje jednotku KVET, ktorá nespĺňa podmienky vysokej účinnosti s tepelným výkonom 275 kW a elektrickým výkonom 200 kW, pričom elektrina vzniká ako vedľajší produkt pri výrobe tepla. Realizáciou projektu sa z uvedeného zariadenia stane zariadenie VUKVET s tepelným výkonom 275 kW a elektrickým výkonom 250 kW. Ako sa určí výška celkových oprávnených výdavkov, keď sa vplyvom projektu zvýši kapacita zariadenia?

Riešenie:

Prvým krokom je určenie typu hlavnej emitovanej energie zariadenia KVET. Keďže elektrický výkon zariadenia KVET je vedľajším produktom výroby tepla je zrejmé, že hlavným emitovaným zdrojom energie je teplo. Predmetom projektu je zmena prevádzkovej jednotky KVET na vysokoúčinnú jednotku KVET. Porovnávacím scenárom je prevádzka pôvodného zariadenia KVET tak ako doposiaľ v prípade absencie pomoci. Oprávneným výdavkom je teda rozdiel medzi výdavkom do vybavenia potrebného aby zariadenie fungovalo ako zariadenie VUKVET a výdavkami v prípade absencie pomoci (napr. nutné opravy), ktoré by boli potrebné na prevádzku pôvodného zariadenia KVET za rovnakých podmienok prevádzky ako doposiaľ a počas rovnakej životnosti ako je životnosť modernizovaného VUKVET.

Popis riešenia

Predmet projektu (prestavba zariadenia KVET na zariadenie VUKVET)		
Inštalovaný tepelný výkon	kW	275
Inštalovaný elektrický výkon	kW	250
Ročná výroba tepla VUKVET	MWh	1 240
Ročná výroba elektriny VUKVET	MWh	1 125
Celkové investičné náklady	EUR	110 000
Porovnávací scenár (nutné opravy a údržba počas životnosti zariadenia KVET (napr. 10 rokov)		
Opravy	EUR	5 500

Údržba	EUR	5 750
Celkové náklady	EUR	11 250
Celkové oprávnené výdavky	EUR	98 750

3.2 Príklad stanovenia OV v rámci SŠP OZE

Situácia:

Podnik prevádzkuje 2 kotle na spaľovanie koksu, ktoré sú na konci životnosti. V rámci predkladaného projektu sa plánuje s prechodom na spaľovanie biomasy. Kotelňa bude vybavená novým kotlom na biomasu s výkonom 420 kW. Ako sa určí výška celkových oprávnených výdavkov?

Riešenie:

Zámerom projektu je nahradenie dožitých koksových kotlov kotlom na biomasu. Keďže investícia by sa dôveryhodne uskutočnila aj bez pomoci, scenár osobitnej investície nie je možné uplatniť. Je teda potrebné aplikovať porovnávací scenár. Kontrafaktuálna investícia má byť menej ekologická a má sa dôveryhodne uskutočniť aj v prípade absencie pomoci. Za menej ekologickú investíciu možno považovať nový koksový kotol, kotol na zemný plyn resp. plynový kondenzačný kotol. Ak predpokladáme, že v prípade absencie pomoci by si podnik na základe vlastného rozhodnutia zaobstaral nový plynový kondenzačný kotol, potom oprávnené výdavky tvoria rozdiel medzi výdavkom do výroby energie z obnoviteľných zdrojov (kotol na biomasu) a výdavkom na menej ekologickú investíciu (plynový kondenzačný kotol).

Popis riešenia

Predmet projektu (nový kotol na biomasu)		
Inštalovaný tepelný výkon	kW	420
Ročná výroba tepla	MWh	533,4
Ročné využitie inštalovaného výkonu	h	1 270
Celkové investičné náklady	EUR	85 000
Porovnávací scenár (nový plynový kondenzačný kotol)		
Inštalovaný tepelný výkon	kW	420
Ročná výroba tepla	MWh	533,4
Ročné využitie inštalovaného výkonu	h	1 270
Celkové investičné náklady	EUR	27 000
Celkové oprávnené výdavky	EUR	58 000